GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 115. Wtorek 21. maja 1850. Rok bieżący gazety **39.**

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 16. maja. Jutro t. j. 17. maja wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany LVIII. zeszyt rządowego dziennika ustaw państwa, a to nie tylko w niemieckiem, lecz także we wszystkich dziewięciu podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 185. Rozporządzenie ministra sprawiedliwości z dnia 1. maja 1850, względem odebrania przez karne sądy medalów nadanych najwyższem postanowieniem z dnia 10. stycznia 1849 krajowym obrońcom Tyrolu.

Nr. 186. Dekret ministra wyznań religijnych i nauki publicznej z 3. maja 1850, którym się wyznaczony dla suplentów gymnazyalnych termin do złożenia egzaminu nauczycielskiego przedłuża.

Nr. 187. Dekret ministerstwa sprawiedliwości z 4. maja 1850, którym się ogłasza, że obowiązek urzędów fiskalnych do zastępowania urzędów sierocińskich przez zniesienie stosunków poddańczych nie ustał.

Nr. 188. Dekret ministerstwa sprawiedliwości z 4. maja 1850, którym przysłużające pojedyńczym kategoryom służby według nowej organizacyi sądów dyety wyznaczono.

Wiedeń, 17. maja. Jutro t. j. 18. maja wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany VII. zeszyt rządowego dziennika ustaw państwa, który 14. stycznia 1850 tymczasem wyszedł był tylko w niemieckiem, a 26. kwietnia 1850 w słowacko-niemieckiem podwójnem wydaniu, teraz zaś także w włosko-niemieckiem, polsko-niemieckiem, i serbsko-niemieckiem podwójnem wydaniu.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 10. Dekret ministra finansów z 11. stycznia 1850, którym publikowano przepis do najwyższego patentu z 29 października 1849 względem zaprowadzenia podatku dochodowego i zacząwszy od dnia publikacyi wprowadzono w moc obowiązującą.

Oprócz tego wyjdzie tam podobnież dnia 18. maja 1850 LIV. zeszyt rządowego dziennika ustaw państwa, który dnia 7. maja 1850 tymczasem tylko w niemieckim języku wydano, we wszystkich dziewięciu podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 181. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 3. maja 1850, którém ogłoszono niektóre przez Jego ces. Mość dnia 1. maja potwierdzone postanowienia względem należytości od zmiany w posiadaniu nieruchomych przedmiotów.

Lwów, 8. maja. Dla funduszu ślepych, który ma być założony we Lwowie przesłało grono nauczycieli gymnazyalnych w Bochni 10złr. $9^{2}/_{4}$kr. m. k., a grono nauczycieli gymnazyalnych w Nowym Sączu 28 złr. m. k.

Gubernium krajowe ma sobie za miły obowiązek podać te szlachetne dary z wyrazem podziękowania do wiadomości publicznej.

Lwów, 10. maja. C. k. namiestnictwo w Tryeście przesłało pod d. 26. kwietnia r. b. do l. 6880, na rzecz dotkniętych powodzią mieszkańców obwodu Tarnowskiego kwotę 279złr. 31kr. m. k. uzbieraną przez tamtejszy magistrat miejski.

Ten dar wspaniałomyślny podaje się z wyrazem czułego podziękowania do publicznej wiadomości.

Sprawy krajowe.

(Depesza telegraficzna.)

Tryest, 14. maja 9. godzinie 27. minucie wieczór. Dzisiaj o jedynastej godzinie zrana odbyło się z wszelkiemi uroczystościami przy asystencyi gwardyi narodowej i wszystkich wojsk terytoryalnych i w obecności wszystkich zgromadzonych tu honoracyorów, i niezliczonego tłumu ludu, założenie węgielnego kamienia przez Jego ces. Mość u punktu wyjścia żelaznej kolei państwa, która Tryestowi tak świetną przyszłość otwiera. Potem zwiedził Jego ces. Mość stojące tu na kotwicach okręta wojenne przy huku dział ich, następnie nowy lazaret i inne zakłady publiczne, poczem o godzinie 5tej udał się z wielu dygnitarzami na obiad. Dziś wieczór odbędzie się za staraniem deputacyi giełdy świetny festyn balowy, który Jego ces. Mość obecnością swą zaszczycić przyobiecał. (Gaz. Wd.)

(Telegraficzna depesza.)

Tryest, 15. maja, o godz. 10. m. 10. wieczór. J. M. Cesarz przedsięwziął dzisiaj przedpołudniem przejazdkę do Lipica. O godz. 5. były u stołu cesarskiego różne tutejsze zwierzchności i znakomite z obywatelstwa miejskiego osoby. Wieczór zwiedził Jego ces. Mość oświetlony rzęsisto teatr Mauroński. Po skończonem przedstawieniu wyprawiła gwardya narodowa pochód z muzyką i pochodniami. J. M. Cesarz postanowił przedłużyć pobyt swój w Tryeście do 18. maja. (Oestr. Corpdz.)

(Depesze telegraficzne.)

„Oesterreichische Correspondenz" z d. 15. maja zawiera następujące depesze telegraficzne:

Paryż, 13. Przysposabiają tu petycyę przeciw ustawie o wyborach. W wydziale odrzucono propozycyę względem uchylenia ustawy skazującej Bourbonów na wygnanie. Od dziesięciu dni ciągnie gromadami podejrzana hałastra z Lyonu do Paryża.

5% renta 88 fr. 35 cent.; 3% 54 franków 80 cent.

Frankfurt, 14. Kurs wexlów na Wiedeń $99^{3}/_{4}$.

Mnichów, 13. W Palatynacie Bawarskim wzmacniają korpusy wojskowe.

Berlin, 14. Sejm Erfurtski zbierze się znowu w czerwcu. Według uchwały kongresu książąt zamianują Prusy ministrów rzeszy niemieckiej.

(Minister wojny z powrotem do Wiednia. — Data statystyczne.)

Wiedeń, 16. maja. Minister wojny, hrabia Gyulay przybył tu wczoraj popołudniu paropływem Hungady z Lincu.

— Z statystycznego zestawienia wydarzonych w roku 1848 we wszystkich krajach koronnych Austryi (z wyjątkiem Węgier i Włoch) ślubów małżeńskich, urodzin i pogrzebów, podajemy tu dość ciekawe data co do stosunków zaludnienia monarchyi:

Roku 1848 zawarto ślubów 152,240, zaczem o 23,851 więcej niż roku 1847, w którym było ślubów 128,389. Liczba dzieci urodzonych wynosiła roku 1848: 571,778, roku zaś 1847: 635,342 — zaczem roku 1848 mniej o 63,564. Między temi było z łoża prawego 496,647, zaczem w porównaniu do roku 1847 w którym

było	550,313
mniej o	53,666
Liczba urodzonych z nieprawego łoża wynosiła r. 1848	75,131
roku zaś 1847	85,029
zaczem mniej w r. 1848 o	9,898
Liczba nieżywych dzieci wynosiła roku 1848 . . .	8,046
Ogólna liczba pogrzebów wynosiła roku 1848 . .	721,927
roku zaś 1847	782,144
zaczem mniej w r. 1848 o	60,217
Zestawiajac rezultaty, tedy okazuje się,	
że roku 1847 urodziło się	635,342
umarło	782,144
zaczem umarło więcej niż się urodziło	146,802
Rezultat z roku 1848 okazuje się wszakże jeszcze	
niepomyślniejszy, bowiem urodziło się	571,778
umarło zaś	721,927
zaczem umarło więcej niż się urodziło	150,149

Najmniej pomyślny stosunek w tej mierze okazał się w Galicyi, tak roku 1847 jako też i r. 1848, bowiem przypadło tam pogrzebów więcej o 146,677 niż urodzin. Na epidemię umarło roku 1848 więcej o 23,536 niż roku 1847. Z liczby umarłych na słabości epi-

demiczne w austryackich krajach koronnych w ogóle 116,087 ludzi, wypada na samą Galicyę 94,949. — Na ospę umarło w porównaniu z roku 1847 więcej w roku 1848 o 1,044; przeciwnie umarło śmiercią zwyczajną i na słabości miejscowe mniej o 83,307. Samobójstw wydarzyło się w r. 1848 mniej o 204 niż roku 1847.

Z powyższego przeto zestawienia okazuje się, że roku 1847 wypadło na 123 pogrzebów, 100 urodzin; roku zaś 1848 na 126 pogrzebów, 100 urodzin. (O. Cpdz.)

(Nota rządu pruskiego przeciw kongresowi Frankfurtskiemu.)

Wiedeń, 16. maja. „Oester. Correspondenz" pisze: Właśnie wyczytaliśmy z dziennika „Staats Anzeiger" wiadomość o nocie rządu pruskiego z dnia 3. maja, zawierającej zapowiedź remonstracyi przeciw znaczeniu Frankfurtskiego kongresu. Dowiadujemy się najprzód i bierzemy do wiadomości tę dość ważną okoliczność, iż kongres książąt zebrał się tam właściwie w tym celu, izby się porozumieć więcej względem tego, coby sobie istotnie życzeć należało, niż czegoby sobie nie życzono. O pretendowanej niezgodności konstytucyi z 4. marca z usiłowaniami niemieckiemi ze strony Austryi, podamy później bliższe szczegóły. (O. Corpd.)

(Lwowscy mężowie zaufania w Wiedniu.)

Wiedeń, 15go maja. Wciągu tego tygodnia przybyli tu na wezwanie wysokiej władzy radzcy gminy Lwowskiej, dr. Blumenfeld, dr. Czajkowski, dr. Raczyński, dr. Wilczyński i kupiec Franke jako mężowie zaufania dla naradzenia się nad statutem gminy Lwowskiej.

(Kurs wiedeński z 16. maja 1850.)

Obligacye długu pańs. 5% — $92\frac{3}{8}$; $4\frac{1}{2}\%$ — $80\frac{3}{8}$; 4% — 72; $2\frac{1}{2}\%$ — $48\frac{1}{2}$. Akcye bank. 1035. Losy z 1834 r. 173; z 1839 r. $106\frac{1}{4}$. Akcye kolei półn. $106\frac{3}{4}$.

Hyszpania.

(Zapowiedziana wielka uczta dla ubogich w dzień połogu Królowej.)

Madryt, 7. maja. Dziennik „Clamor publico" donosi: Dowiadujemy się, że król zamyśla w dzień połogu królowej dać wielki obiad dla wszystkich ubogich Madrytu i okolicy.

Jeżeli ten projekt, wysoce filantropijny przyjdzie do skutku pod zapowiedzianemi warunkami, tedy stanowić będzie epokę w dziejach wielkich uroczystości a szczególnie olbrzymich uczt.

W dzień oznaczony mają być umieszczone stoły wzdłuż linii spacerów publicznych Puente-Castellana, Recoletos, Prado i Delicias na przyjęcie 12 do 13 tysięcy osób to jest mniej więcej liczby ubogich znajdujących się w Madrycie i okolicy."

Francya.

(Stan rzeczy w Paryżu. — Zgromadzenie narodowe.)

Paryż, 13. maja. Stronnictwo demokratyczne niemoże się jeszcze dotychczas porozumieć względem zachowania się w obec uchwały zgromadzenia narodowego w kwestyi reformy wyborowej. — Zapewniają jednak z wielu stron, że dążności spokojne przemogły a Paryż niebędzie widownią nowego powstania. Zresztą olbrzymie i energiczne przegotowania do oporu ze strony władzy przyczynią się niezawodnie wiele do oziębienia zapału agitatorów rewolucyjnych. — Można być pewnym, że wszelkie usiłowanie rozruchu zaraz w zarodzie będzie przytłumione. Co też, jak się zdaje, bardzo dobrze pojęła większa część przewodźców demagogii. Posiedzenie dzisiejsze zgromadzenia narodowego odznaczyło się tylko przyjęciem wniosku pana Chauvin, zawierającego postanowienie, że na przyszłość wszelkie wydatki ministrów zrobione bez poprzedniego przyzwolenia kredytu ze strony zgromadzenia narodowego ciąży mają na ministrze, który je zrobił, bez względu na powody tego wydatku. Przyjęcie tego wniosku zadało małą klęskę ministrom, którzy się mu wszelkiemi siłami opierali. (Ind.)

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 14. maja. Prezydent zjechał do Fontainebleau. W Creuzot zebrało się 6000 robotników w zamiarze opanowania miejsca tego. Jenerał Castellane kazał ich wojskiem otoczyć. Leon Faucher przedłożył legislatywie sprawozdanie o ustawie wyborczej. — Przeciw tej ustawie chcą podać zgromadzeniu narodowemu petycye: merowie, dawniejsi deputowani konstytuanty, pułkownicy gwardyi narodowej itd. Drukarnie dzienników „Republique" i „Voix du peuple" zostały opieczętowane. Renta 5%—88 fr. 70 cent; 3%—55 fr. Frankfurt n. M. Kurs wiedeński $99\frac{3}{4}$. (O. Corpd.)

(Poczta francuska z d. 10. maja.)

Paryż, 10. maja. Sławny chemik Gay Lussac zeszedł z tego świata.

Z Samos donoszą, że przytłumionem już powstaniem dowodzili: Lekaris, Avaras, Petros i Tjouvales. Z tych ostatni uszedł w miejsce bezpieczne, Avaras poległ, Petros został ranny, a Lekaris pojmany. Na Samos przywrócono spokój.

W Franche Comté zgromadzają się teraz co niedzieli włościanie z pewnych okolic dla przysłuchywania się odczytom znakomitego agronoma, dra. Runet. Natłok jest wielki, i spodziewać się ztąd prawdziwej dla kraju korzyści.

Nagła zmiania powietrza poczyniła znaczne szkody.

W pierwszych dniach maja spadły znaczne śniegi z wielką klęską dla winorodnych okolic w departamencie Herault. Nocne przymrozki zniszczyły winną latorośl w Graves i Medoc. W departamencie Morbihau zmarzły nawet młode kartofle.

Członek lekarskiej akademii, A. Chevalier, wynalazł środek uchylenia natychmiast największego nawet upojenia. Składa się on z 160 granów wody cukrowej z przymieszaniem 15 decigramów winnego amoniaku.

Dzisiaj wyszło na widok publiczny najnowsze dzieło p. Ledru-Rollin: „Upadek Anglii." Tom drugi wyjdzie z początkiem miesiąca czerwca. Ten sam autor wydać ma z 1. października r. b. inne jeszcze dzieło: „Prawo angielskie," napisane przeciw angielskiemu prawodawstwu.

Właśnie drukuje się „Historya rewolucyi z roku 1848," napisana przez pp. Garnier Pages i Pagnerre. (P. S. A.)

(Poczta francuska z dnia 11. maja.)

Paryż, 11. maja. Przez cały dzień dzisiaj przeciągały piesze i konne patrole po mieście. Jeden z dzienników zapewnia, że obecnie znajduje się 135.000 wojska z 230 działami w Paryżyu. Cytadele paryskie, a mianowicie Vincennes, zkąd przedmieście St. Antoine bombardować można i Mont Valérien, otrzymują codziennie nowe dowozy amunicyi. Garnizon paryski ma się w dwóch dniach powiększyć o 25.000 wojska. Rząd opiera wszelkie przegotowania te na doniesieniu prefekta policyi, jakoby w Paryżu uorganizowała się już zupełnie 36.000czna armia socyalistów, po której spodziewać się można, że będzie walczyć do ostatniego. Jenerał Changarnier wydał jak słychać rozkaz do armii, w którym każdemu żołnierzowi w razie wzbraniania się od walki przeciw insurekcyi, zagraża jak najostrzejszemi karami. Oficerom przepisano środki ostrożności, aby wojsko ile możności ochraniać od ognia barykadowego. Rozkaz ten ma być przez trzy dni kolejno odczytywany wojsku we wszystkich koszarach.

"Journal des Debats" ubolewa nad zakończeniem sprawy greckiej. Wystawia ón to za najsmutniejszy dowód dzisiejszej anarchyi, że wszystkie kwestye i wszystkie zawikłania zachodzące pomiędzy rządami albo też pomiędzy rządem i ludem, tylko przemocą rostrzygane bywają. „Wszelako — tak zakończa artykuł ten — niepodobna nam poprzestać na urazie, jakiej doznała Francya przez zakończenie tej sprawy. Boli nas to mocno, że dla Francyi, bądź ona jest monarchyą bądź rzecząpospolitą, tak mało okazują szaczunku. Jedynem uczuciem przeto, jakie nam pozostało jeszcze, jest to dręczące upokorzenie tylko, któremu zadna sofisterya zaradzić niezdoła."

Uroczystość na pamiątkę 4. maja odbyła się w całej Francyi jak najspokojniej. W Algierze musiano dla okropnej katastrofy zaniechać tę uroczystość. W sam ów dzień bowiem o 9. godzinie zrana zapowiedziano rozsadzenie miny z 4000 kilogramów prochu w kamieniołomach w Bb-el-Wed. Ponieważ zaś w zeszłym grudniu kilka explozyi podobnych bez wszelkich przepadków się odbyło, przeto zgromadziło się mnóstwo ludu dla przypatrzenia się temu równie strasznemu jak nie niebezpiecznemu widokowi. Użyto wszelkich środków przezorności, a całemu aktowi temu sprzyjała jak najpiękniejsza pogoda. O $8\frac{3}{4}$ zrana podpalono minę. Nagle rozległ się przytłumiony huk wewnątrz góry, gęsty dym osłonił wszystko, i straszny grad kamieni i odłamków skały wypadł ku stronie miasta. Donioslość jego była nie do pojęcia. Osoby oddalone o tysiąc metrów od widowni, padały pod ciosami. Odłamki skał dolatywały aż do tarasu Kasbach. Dotychczas naliczono ośmiu zabitych i bardzo wielu rannych. Naturalnie, że po tak smutnym wypadku zaniechano wszelkie uroczystości. Tego samego przedpołudnia jeszcze przedsięwzięto kroki śledcze.

Dekretem prezydenta rzeczypospolitej z 10. maja upoważnione zostało towarzystwo marsylsko-awiniońskiej kolei żelaznej do zaciągnienia pożyczki w kwocie 30 milionów franków podług postanowień z 24. stycznia 1850. Mocą ustawy z 19. i 23. listopada 1849 została pożyczka ta gwarantowaną.

Dziennik „Constitutionel" zawiera znów pod napisem: „Rozwiązanie" przydłuższy artykuł o konieczności przedłużenia prezydentury Ludwika Bonapartego na lat dziesięć.

Minister sprawiedliwości wydał okólnik do wszystkich prokuratorów jeneralnych, w którym poleco im przestrzegać pilnie dopełnianie niewykonywanego dotąd nigdy jeszcze 3go artykułu księgi ustaw, który opiewa: „Każdy obywatel, zmieniający miejsce pobytu, obowiązany jest zawiadomić o tem nietylko władzę gminną tego miejsca, które opuszcza, ale i tego także, w którem pomieszkanie swe zakłada." Słychać, że wkrótce ma być przedłożoną ustawa przepisująca kary za przekroczenie tego rozporządzenia.

Dyrektor cesarskiego banku w Petersburgu przybył tutaj i odjeżdża ztąd do Londynu. Poseł francuski p. Castelbajac, znalazł jak utrzymują niektórzy, tak przyjaźną opinię cesarza Mikołaja o Francyi, że uznał porę tę za stosowną do rozpoczęcia układów dla zawarcia korzystnego traktatu handlowego z Rosyą. (P. S. A.)

Włochy.

(Rozkaz dzienny jenerała Baraguay d'Hilliers do korpusu swego. — Wiadomości bieżące.)

Rzym, 8. maja. Jenerał Baraguay d'Hilliers wydał do swego korpusu następujący dzienny rozkaz:

„Żołnierze! Zamierzając wrócić do Francyi dla wzięcia tam udziału w pracach prawodawczego zgromadzenia, trudno mi się oddalić z Rzymu bez wyrażenia wam mojej żałości z powodu naszego rozstania. Zdobią was odwaga, wytrwałość, miłość ojczyzny i wszystkie cnoty, dla których armie są niezwyciężone. Z powodu ścisłej

karności waszej odnieśliście moralne zwycięstwo, większe jeszcze nad to, któreście waszą odwagą zdobyli; umieliście zjednać sobie miłość u tych, którzy was uważali za nieprzyjaciół, i co dzień dajecie wyraźniejsze dowody, jako poważanie instytucyi będących podstawą społeczeństwa nierozdzielne jest z miłością wolności.

Żołnierze! Nieustawajcie dążyć i nadal tym torem, gdyż tylko w ten sposób może być zrealizowana sława i szczęście naszej ojczyzny.

Prezydent republiki przeznaczył dla wielu w korpusie tym zostających żołnierzy oznaki honorowe za odszczególnienie się w ostatniej wyprawie. Jeżli zresztą mimo swych życzeń nie zdołał nagrodzić was za wszystkie czyny wasze chwalebne, tedy bądźcie przekonani, iż nie zaniedbam mu o nich przypomnieć. Powodują mnie do tego równie mój obowiązek jak i własne uczucia.

Każdy z was zna i kocha jenerała Guesviller, któremu od dnia 6. maja zdaję prowizoryczne dowództwo armii. Sądzę, iż złożyłem je w najpewniejsze i najgodniejsze ręce.

Rzym, 4. maja 1850.

Jenerał en chef Baraguay d'Hilliers.

— J. S. papież wyznaczył dla wsparcia dawniej zamożnej a teraz podupadłej rodziny jednego z szefów rewolucyjnych znajdującego się teraz na wygnaniu — kwotę 24 scudów miesięcznie.

— Urzędnikom, którzy podczas rewolucyi zostali wierni papieżowi, wypłacono oprócz zaległej ich płacy osobną jeszcze gratyfikacyę.

— Odbyło się tu żałobne nabożeństwo na cześć tych francuskich żołnierzy, którzy w Angers tak nieszczęśliwie zginęli.

— Papież nadał jenerałowi Baraguay d'Hilliers wielki krzyż orderu Piano. (W. Z.)

Niemce.

(Posiedzenie izby radźców państwa.)

Monachów, 10. maja. Izba radźców państwa naradzała się dziś powtórnie nad projektem do ustawy tyczącej się toku spraw sejmowych i przystąpiła w ogóle do postanowień izby deputowanych wyjąwszy trzy punkta, przy których izba druga przy pierwszem zdaniu swem obstawała, a mianowicie 1) Pierwszeństwo wniosków rządowych w rozpoznawaniu i obradach; 2) ukaranie ociągającego się mimo trzykrotnej cytacyi od głosowania członka izby wykluczeniem na jakiś czas, a 3) niestałość kosztów za zasięganie zdania znawców. (Lloyd)

(Konstytucyą „Dziewięciu" ma być wprowadzona.)

Hamburg, 12. maja. Zdaje się, iż senat zamierza wprowadzić bezzwłocznie konstytucyę „Dziewięciu," oczekując tylko jeszcze na przyzwolenie w tej mierze obywateli dziedzicznych, o którem nie ma już wątpliwości. Komisya „Dziewięciu" zajmuje się gorliwie wypracowaniem tranzytorycznych postanowień dla przedłożenia ich wraz z projektem kolegium „Stu ośmdziesięciu" jeszcze przed zielonemi świętami, zwłaszcza, że zgromadzenie obywatelstwa miejskiego względem przyjęcia przejrzanej konstytucyi zwołane jest na dzień 23. b. m. (D. R.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 14. maja.)

Met. Austry. 5% — 76⁷/₈; 4½ pct. 66³/₄. Akcye bank. 1042. Sard. 31. Hyszp. 3% — 30¹/₄. Polskie 300 — 123 L.; 500 — 80³/₈.

Prusy.

(Obrady na kongresie książąt.)

Berlin, 14. maja. O dotychczasowych obradach kongresu książąt możemy donieść co następuje:

Oto są trzy punkta stanowiące osnowę tych obrad: Stosunek zwierzchnika rzeszy niemieckiej, kolegium książąt i skład najwyższej władzy Unii.

Co się tyczy stosunku Prus jako zwierzchnika Unii, wytoczyła się najprzód dyskusya o wojsku rzeszy niemieckiej. W tym względzie wyrażono życzenie, aby Prusy już teraz i przed wydaniem ustawy o uzbrojeniu Unii, przyjęły na siebie nadzór nad zbrojną siłą państw Unii w ten sposób, by nietylko samo uzbrojenie, ale i wyprawa pojedyńczych kontyngensów na wszelki wypadek zabezpieczone były.

Względem kolegium książąt zaproponowano, nadać mu zgodnie z artykułem VI. aktu dodatkowego dalsze wydoskonalenie zaprowadzeniem kuryi, według którego wyrażone 5 głosów jako kurye, wotowałyby w tym stosunku, iż Prusy miałyby głos 1, królestwo saskie ½ a inne państwa drugiej kuryi ½, Hanower ½ a inne państwa trzeciej kuryi razem ½, Baden jako czwarta kurya 1, nakoniec Elektorat Heski i inne państwa piątej kuryi razem 1 głos. Wewnątrz pojedyńczych kuryi ureguluwałby się dalej stosunek głosów w miarę ich zastępstwa w izbie państw.

Ale najważniejszą kwestyą jest trzecia, to jest skład najwyższej władzy Unii. Tu stoją dotyczas dwa zdania naprzeciw sobie. Według pierwszego, które zastępuje Baden i niejaka część innych rządów, nie jest jeszcze teraz na czasie utworzenie osobnego odpowiedzialnego ministeryum rzeszy. Namienione rządy wychodzą z tego stanowiska, że się należy trzymać pierwiastkowej myśli traktatu z 26. maja 1849, według której ściślejsze państwo związkowe miało obejmować całe Niemce, wyjąwszy jedną Austryę, z którą należy wejść w internacyonalny stosunek przymierza. Aby tej pierwiastkowej myśli nieodebrać nadziei ziszczenia się, nienależy dzieła Unii dotąd zamykać, dopokąd jakakolwiek część państw niemieckich poza obrębem jej zostaje. I owszem należy przenieść stan tranzytoryczny, któryby Unii dał czas zapuścić korzenie rzeczywistości i wywierać siłę atrakcyjną na rządy poza obrębem jej zostające. Na to tranzytoryum dostateczna jest, gdy Prusy obejmą władzę rzeszy tymczasem na swą własną odpowiedzialność i specyalnemi komisaryami wykonywać każą. Natomiast z pruskiej strony będzie zaproponowane stosownie z konstytucyą rzeszy mianowanie przynajmniej jednego ministra spraw wewnętrznych, tudzież wojny i finansów. Powodem do tego jest zewszechmiar to ważne zdanie, że przyjęcie na siebie zupełnej odpowiedzialności ze strony Prus i wykonywanie jej przez urzędników pruskich mogłoby na zamiary rządu pruskiego względem Unii rzucić podejrzenie, i mniej więcej pozbawić sympatyi innych niemieckich ludów dla Prus. Otóż właśnie dla zapobieżenia temu, oświadczył się pruski rząd z góry, że na ministra spraw wewnętrznych rzeszy niemieckiej przyjmie nie pruskiego urzędnika.

O ten punkt sporu toczy się obecnie dyskusya. Jednak mamy nadzieję, że się ta sprawa tem spieszniej po dobremu zakończy, ponieważ widać wyraźnie, że obustronne namysły opierają się na czystej gorliwości wszystkich uczestników, by dzieło Unii nadać wielki i powszechny niemiecki charakter.

(Kongres książąt.)

Berlin, 15. maja. Na wczorajszem posiedzeniu pełnomocników kongresu książąt zakończyły się obrady, które miały być toczone tutaj w Berlinie. Możemy teraz przedstawić naszym czytelnikom dokładny obraz ich rezultatu.

Względem ściślejszego związkowego państwa zgodzono się na to, aby natychmiast Prusy objęły zwierzchnictwo rzeszy wewnątrz pewnych granic, mianowicie co do naczelnego kierunku wojskiem i co do internacyonalnej reprezentacyi Unii, następnie, aby w namieniony sposób utworzono kolegium książąt i żeby Prusy postanowiły najwyższą władzę Unii, o ile takowa na teraz jest potrzebną. Względem stosunku do Frankfurtu uchwalono obesłać kongres przez Austryę zwołany, aby dać do poznania, że się nieopuszcza żadnego środka, w celu porozumienia się ile możności z Austryą i innemi państwami. Jednakże posełając tam pełnomocników, zgodnie z pruską depeszą z dnia 3. maja, należy dodać zastrogę najprzód przeciw dawnemu przywilejowi Austryi prezydowania w związku i przeciw charakterowi Frankfurtskiego kongresu jako plenum dawnego sejmu, a powtóre przeciw absolutnemu obowiązaniu zapadłych tamże uchwał. — Również będzie położony warunek do dalszego zjednoczenia się względem uznania ściślejszego związkowego państwa. — Co się tyczy interim przychylą się pełnomocnicy do propozycyi drugiej strony, będą jednak wyraźnie przytem nalegać na to, że, jeżeli się dalsze trwanie pozostającego dotychczas tylko przy Austryi i Prusach interim niepodoba, aby nastąpiło tylko takie zastępstwo interesów dalszego związku, w którem wszystkie interesa bez wyjątku są reprezentowane. Nakoniec względem przyszłej ostatecznej konstytucyi zaczeka się również na propozycye drugiej strony, jednakże zastrzeże się przeciw Monachowskiemu projektowi z 27. lntego b. r. jako nieprzydatnemu. Jeżeliby druga strona odpowiedziała na to żądaniem, aby jej przedłożono z naszej strony propozycye, tedy należy oświadczyć, że z naszej strony nie mamy nic do przedłożenia, jak tylko statut Unii dla całych Niemiec z wyłączeniem Austryi, a z tą ostatnią tylko Unię internacyonalną.

Jutro odbędzie się ostatnia sesya połączonych książąt w celu powzięcia ostatecznej protokólarnej uchwały względem wszystkich przedmiotów, nad któremi się naradzano. Protokół zamykający posiedzenia będzie publikowany.

(Kurs giełdy berlińskiej z 16. maja.)

Dobrowolna pożyczka 105³/₈. Oblig. długu państ. 85½. Akcye bank. 94½. Pol. listy zast. 95³/₄ L. Pols. 500 — 80; 300 — 124. Frydrychsdory 13¹/₁₂. Inne złoto za 5 tal. 12½. Austr. banknoty 86¹/₄.

Turcya.

(Najnowsze wiadomości z Konstantynopola.)

Najnowsze dzienniki z Konstantynopola są z dnia 29. kwietnia i donoszą, że mieszkańcy obu przedmieść Pera i Galata podali do reprezentantów pięciu wielkich mocarstw petycyę, w której dokładnie opisują, że ich życie i majątek są zagrożone przez włóczące się bezkarnie bandy zbójeckie, i proszą reprezentantów wielkich mocarstw, aby smutne ich położenie, które miejscowemu rządowi wprawdzie nie jest nieznane, wzięły pod rozwagę i temu zaradziły. Na poparcie swej prożby przytaczają przykład Smyrny, gdzie surowość Halila Baszy w krótkim czasie oczyściła miasto ze zbójeckiej hałastry.

Journal de Constantinople zawiera dalej wiadomości o rozruchach w Samos, które energicznem wystąpieniem Mustafa Baszy, komendanta ces. tureckiego wojska i przyczynieniem się dowódzcy tureckiej flotyli przytłumiono. Powstańcy zniszczyli ogniem i mieczem kilka małych miast, zostali jednak rozproszeni. Kilku naczelników częścią poległo, częścią są ranni i pojmani. Mieszkańcy wyspy Samos już dawno przedłożyli rządowi memorandum z różnemi żażaleniami, a w rezolucyi otrzymali od Sułtana firman, w którym się do ich zażaleń przychylono. Z tej przyczyny z niewielką w stosunku pracą przytłumiono powstanie. Również i powstanie w Bośni będzie sprężysto pokonane, już wyprawiono przeciw powstańcom znaczne korpusy. Lud chrześciański zachowuje się tam całkiem spokojnie, i gotów jest przyłożyć się do przywrócenia spokoju.

Bulgarom przebywającym w Konstantynopolu pozwolono zakupić dom i obrócić go na cerkiew. By greckiemu wyższemu ducho-

wieństwu dać dowód swego ukontentowania, przesłał Sułtan Patryarsze ośm orderów do rozdania.

Matka Sułtana wspiéra bardzo gorliwie szkoły, za jej pośrednictwem powstało już kilka zakładów naukowych. Liczba szkół elementarnych oprócz naukowych zakładów cesarskich, wynosi 396 w których 22,700 uczniów męzkiej i żeńskiej płci pobiera naukę. Do pięciu szkół normalnych zaprowadzają teraz szóstą. Nowy instytut matki Sułtana wyrachowany jest na 220 uczniów, którzy po trzechletniej nauce przysposobieni będą do uniwersytetu, który również teraz zaprowadzają. W okolicach Brusy było trzęsienie ziemi.

Wiadomości handlowe.

(Obrot handlowy z zeszłych dwóch tygodni we Lwowie.)

Lwów, 20. maja. Obrot handlowy ostatniemi czasy ograniczał się jedynie na opędzeniu potrzeb niezbędnych. Z producentów mało kto przybywał, wszyscy zajęci być się zdają pracami, jakie wiosna oczekiwana tego roku z upragnieniem z sobą przynosi. Zwykle zresztą jestto pora, gdzie jeźli nic nadzwyczajnego się nie dzieje, sam tylko produkt wódki i wełny bywa wystawiany na przedaż. Jakoż w rzeczy samej szukano kupca na wódkę, ale zwykle ten produkt jeżli zagranicą nie bywa poszukiwany, mało się hurtownik tutejszy bez polecenia za nim ubiega. Wszystkiego też sprowadzono tu około 10.000 garncy po 54—55 kr. m. k. z dostawą przed rogatki. Co do wełny przedaży nie było żadnej. Z Rosyi sprowadzono w dwóch partyach 160 cetnarów pośledniejszej wełny, ale złożono ją na składzie i uczekują kupca, bo ceny nieco spadły. — Smutną też z Rosyi otrzymaliśmy wiadomość. Handlowny i zamożny Berdyczow zgorzał; pożar miał trwać trzy dni, od niedzieli do środy zeszłego tygodnia, a szkodę liczą na miliony. — Złoto i śrebro jako towar, utrzymuje się w kursie nieco niższym od wiedeńskiego, mianowicie: śrebro stoi o 3%, złoto zaś o 2% niżej; przesyłki też złota idą do Wiednia znaczne. W zeszłym tygodniu zakupiono, ile nam wiadomo, 6000 półimperyałów rosyjskich po 9 złr. 36 kr.; na czem, jeźli się kurs nie zmienił, spodziewają się zarobku w Wiedniu po 24 kr. na sztuce. Z listów zastawnych zakupiono w tym samym czasie na 15.000 złr. i płacono w części al pari, w części zas po 6 kr. wyżej nad pari.

(Handel zbożem.)

Pan Józef Kurjerow, wspólnik domu handlowego Makowski Kendzior et Comp. w Gdańsku, załącza nam wiadomości w tej chwili z Gdańska nadeszłe o ciągłem podnoszeniu się cen zbożowych, które tu zamieszczamy, w têm przekonaniu, iż obywatele ziemscy zechcą przejąć się tą prawdą: że w dzisiejszem położeniu handlu zbożowego, tembardziej zaś przy ciągłem wzrastaniu cen w Anglii i Gdańsku, jedynym środkiem korzystnego spieniężenia produktów jest wysyłka tychże na place zagraniczne, a mianowicie do Gdańska, gdzie ceny zawsze nierównie są większe jak w kraju. Do tego tak żegluga parowa p. Andrzeja Hr. Zamojskiego, jak i współdziałanie domu handlowego polskiego Makowski Kędzior et Comp. w Gdańsku, którytо dom już kilka nader korzystnych wykonał sprzedaży, wszelkich ułatwień dostarcza.

Gdańsk, 11. maja. Zapewne dla gwałtownej burzy poczta angielska do nas niedoszła. Z telegraficznej jednak depeszy dowiadujemy się, że targ zbożowy Londyński w dniu 6. maja był lepszy, pszenica podniosła się o 1 do 2 szyl., bób i jęczmień 1 szyl., groch 1 do 2 szyl., owies $\frac{1}{2}$ szyl. na kwarterze, cynk $15\frac{1}{4}$ funt. szter. tonn. Wiadomość ta przez dzienniki i korespondencye dziś wieczór zapewne potwierdzona i objaśniona zostanie; i po targu poniedziałkowym, na którym skutek podniesienia się cen da się uczuć na naszym placu, dodatkowe sprawozdanie przeszlemy. Zdaje się nam jednak, że tę poprawę tłumaczyć można albo niepomyślną dla urodzajów pogodą, albo też wyczerpaniem zasobów krajowych. Rolnicy bowiem angielscy w ciągu tej zimy porwani dziwnym popłochem, jedni przed drugimi cisnęli się ze sprzedażą, bez względu na ceny, i to właśnie mogło spowodować zmniejszenie importacyi zagranicznego zboża, o czem w sprawozdaniu 27. kwietnia wspomnieliśmy.

Podobnem jest, że na podniesienie targu mogła wpłynąć świeża decyzya banku francuskiego, otwierająca kredyt 15 milionowy na dawanie zaliczeń na mąkę w składach publicznych.

Młynarze więc i kupcy zbożowi we Francyi nie będą zmuszeni, jak dawniej, mąkę po przywiezieniu długo niekonserwującą się za co bądź w Anglii z ruiną cen regulujących sprzedawać, lecz wziąwszy zaliczenie znajdą się w możności doczekać stosownej pory.

Targ w Gdańsku w upłynionym tygodniu był ożywiony:

Za pszenicę ważącą funtów		płacono guld. za łaszt	za korzec złp. gr.	do	złp. gr.
	128 „	„ 380—400	28 17	—	30 3
	$130\frac{1}{2}$ „	„ 395—420	29 22	—	31 17
	$131\frac{1}{2}$ „	„ 415—430	31 6	—	32 10
	134 „	„ 435 —		do	32 22
Żyto	120 do 123	„ $177\frac{1}{2}$ do 185	14 26	—	15 21
Jęczm.	108 — 111	„ 130 —	11 5		
Groch		„ 185 do $197\frac{1}{2}$	13 16	—	14 26
Siemie lniane		„ 335 —		do	25 6

Od 3. do 10. maja sprzedano ze statków: pszenicy 886 łasz., żyta $129\frac{1}{2}$, jęczmienia 59, grochu $89\frac{1}{2}$, siemienia lnianego 13.

Ze spichlerzów przedano starej pszenicy 176 łasztów po cenach od 378 do 400 guld. za łaszt od 28 do 30 złp. gr. 3. za korzec.

W ogólności pszenica stara jest mało żądana i choć piękniejsza, mniej od świeżej przynosi.

Nie widząc jasno przyczyn podniesienia się wszelkiego rodzaju zboża, nie śmiemy jeszcze ufać w długą trwałość cen dobrych.

W ostatnim tygodniu przeszło pod Toruniem 820 łasztów polskiej pszenicy na 26 statkach. Wysokość wody w Toruniu 6 stóp cali 4. Drzewo bez odmiany.

Węgli ziemnych dwa razy przesianych do kuźni łaszt z okrętu, talarów $11\frac{1}{2}$ do 12, ze składu $12\frac{1}{2}$ do 13, w grubych kawałach do machin, z okrętu 14 do $14\frac{1}{2}$, ze składu 15 do 16 talarów.

Śledzi grossberger z roku	1849	$6\frac{1}{4}$	talarów do $6\frac{1}{2}$
	1850	$6\frac{5}{6}$	„
Śledzi szkockich z roku	1849	$4\frac{1}{3}$	„
	1850	$4\frac{1}{2}$	„

NB. beczki już do tranzytu oclene i upakowane do transportu.

Kursa zamian. Londyn 3 miesięczny 240 srgr. Warszawa 8 dni $96\frac{1}{2}$ guld. za 200 złp. Hamburg 10 tygodni 3 Mark. Banco 45 srgr.

Makowski Kendzior et Comp.

Kurs lwowski.

Dnia 21. maja.

W monecie konwencyjnéj.	gotówką złr.	gotówką kr.	towarem złr.	towarem kr.
Dukat holenderski	5	32	5	35
Dukat cesarski	5	36	5	39
Półimperyał zł. rosyjski	9	39	9	42
Rubel śr. rosyjski	1	50	1	51
Talar pruski	1	36	1	37
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	21	1	22
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	50	100	—
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	99	54	100	6

(Kurs wekslowy wiedeński z 16. maja.)

Amsterdam $166\frac{1}{2}$ p. 2. m. Augsburg 120 l. uso. Frankfurt $119\frac{1}{2}$ p. 3. m. Genua 140 p. 2. m. Hamburg $176\frac{1}{2}$ l. 2. m. Liworno 119 p. 2. m. Londyn 12.5. p. 3. m. Medyolan 108 p. 2. m. Paryż 142 p. 2. m. Agio duk. ces. $26\frac{7}{8}$. Napoleondor. 9.38. Szufryn. 16.45. Agio śrebra $18\frac{3}{4}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 18. maja. Hr. Stadnicki Edward i Hrabina Fredro Kordula, z Krakowa. — PP. Padlewski Szczepan, z Brzeżan. — Mochnacki Ignacy, z Kipiaczki. — Bernatowicz Władysław, z Jawczego. — Bogdanowicz Krzysztof, z Dziarkowa. — Mikuli Krzysztof, z Stanisławowa. — Kriegshaber Franc., z Złoczowa. — Ustrzycki Waleryan, z Zamiechowa. — Ustrzycki Włodzimierz, z Dobkowiec. — Rozborski Michał, z Troyczyc. — Wiktor Walenty, z Hruszowic. — Nikorowicz Ignacy, z Żółkwi. — Osmulski Władysław, z Góry. — Udrycki Adolf, z Choronowa.

Dnia 19. maja. Hr. Lanckoroński Stanisław, z Wyszawy. — Hr. Stadnicki Julian, z Tarnopola. — PP. Strzelecki Krzysztof, z Płuchowa. — Deyma Antoni, z Przemyśla. — Cywiński Łucyan, z Nowegosioła. — Bogdanowicz Maksymilian, z Nahorzec. — Hosch Edward, z Pokienic. — Listowski Franciszek, z Zarudca. — Trzciński Piotr, z Żyrawy. — Drohojewski Eustachy, z Łukawic. — Cielecki Alfred, z Stanisławowa.

Dnia 20. maja. Księżna De Ligne, z Krakowa. — Hr. Dzieduszycki Władysław, z Jezupola. — PP. Zawadzki Marcin, z Zaleszczyk. — Tustanowski Władysław, z Knihiniczy. — Szczepański Tadeusz, z Czaykowiec. — Pohorecki Roman, z Lublina. — Abancourt Ksawery, z Łowczego. — Skolimowski Julian, z Dyniska. — Grochowski Antoni, z Sulimowa. — Paydli Franciszek, z Nowoszyna.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 18. maja. Hr. Tarnowscy Władysław, Włodzimierz i Jan, do Hołobutowa. — PP. Aug, c. k. Major, do Krakowa. — Smarzewski Seweryn, do Hankowiec. — Bienkowski Ignacy, do Lanek. — Doliniański Wicenty, do Dolinian. — Lambert Michał, do Krechowa.

Dnia 19. maja. Hr. Siemiński Wilhelm i Hr. Baworowski Włodzimerz, do Tarnopola. — PP. Bordolo, małżonka c. k. feldmarszal-lieutnanta, do Koszyc. — Wolański Erazm, do Tarnopola. — Bocheński Aloizy, do Ottyniowiec. — Kruszewski Henryk, do Hoszan. — Olszewski Tyburcyusz, do Potoka. — Turkuł Tadeusz, do Połtwi.

Dnia 20. maja. Hr. Borkowski, do Przemyśla. — PP. Vivien Wicenty, do Wysocka. — Turański Marceli, do Łańcuta. — Głogowski Gustaw, do Żółkwi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 18. i 19. maja:

Pora	Barometr w mierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	'' ''' ''''				
6 god. zr.	28 0 10	+11°	+19°	połud. wschodni	pogoda ☉
2 god. zr.	28 0 7	+18°	+9°	„ „	„ deszcz
10 g. w.	27 0 6	+12,5°		„ „	„ „
6 god. zr.	27 0 0	+9°	+14°	połud. wschodni	pogoda ☉
2 god. zr.	27 0 6	+14°	+ 9°	„ „	burza, deszcz
10 g. w.	27 11 0	+10°		„ „	pogoda

TEATR.

Dziś: komedya niem.: „**Des Teufels Brautfahrt.**"

Jutro: na dochód tancerza p. Chapman komedye polskie: „**Nowy Teatr**" i „**Nieprzyjaciel kobiet.**" Także produkcya pana Chapman.

Główny Redaktor **M. Srzeniawa Sartyni.**

Z c. k. galic. Drukarni rządowéj.